

מי מנה עפר יעקב

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 'יעקב' אלא גם בבחינת "עפר יעקב" שְׁבוּזָה נִכְלָל גַּם הָעֶפֶר הגשמי
 2 דְּעוֹלָם הַזֶּה הַתְּחַתּוֹן, הָרִי זֶה שֵׁיף רַק כְּפִי שֶׁהִנְשָׂמָה הִיא
 3 לְמִטָּה בְּהַתְלַבְּשוֹת בַּגּוֹף וְאֵילּוּ בְּעוֹד הַשְּׁנִמָּה נִמְצָא בְּעוֹלָמוֹת
 4 הָעֲלִיּוֹנִים הַרוּחָנִיִּים לֹא יִתְכַן לִכְנוֹת אוֹתָהּ בְּשֵׁם "עֶפֶר" גִּשְׁמִי וְחוֹמֵר.
 5 וְכִמּוֹ שֶׁמְבוֹאֵר כֵּן לִגְבִי "עֶפֶר" כֵּן
 6 הוּא גַם הָעֲנָן ד'רְבַע יִשְׂרָאֵל",
 7 כְּפָרוּשׁ רַש"י עַל פְּסוּק זֶה
 8 (וּמְקוּרוֹ מִמְדַּרְשֵׁי חֲכָמֵינוּ
 9 ז"ל⁷) רַבֵּיעוּתֵיהֶן כּו', שֶׁהִכּוּנָה
 10 לְזֵרַע הַהוֹלְדָה שֶׁזָּהוּ עֲנָן הוֹלְדָת
 11 נְשָׁמוֹת חֲדָשׁוֹת עַל-יְדֵי הָעֲנָן
 12 ד'פָּרוּ וְרִבּוּ"⁸, הָרִי זֶה דְּרִקָּא
 13 כְּאֲשֶׁר הִנְשָׂמָה יוֹרְדָת לְמִטָּה
 14 לְעוֹלָם הַזֶּה הַגִּשְׁמִי וּמִתְלַבְּשָׁת
 15 בַּגּוֹף הַגִּשְׁמִי, שְׂאֵז נַעֲשֶׂה גְלוֹי
 16 כַח הָאֵין-סוֹף בְּעֲנָן
 17 הַהוֹלְדָה⁹ כְּמְבוֹאֵר בַּהַרְחֵבָה בְּחוֹרַת
 18 הַחֲסִידוֹת, כִּיצַד עֲנֵן הַהוֹלְדָה יִכּוֹל
 19 לְהִיּוֹת רַק בְּכוּחַ הָאֵין-סוֹף, דְּבַר שְׂבָא
 20 לְיַדֵּי בִּיטוּי בְּעוֹבְדָה שֶׁהַבּוֹרָא נִתֵּן בְּבִנּוּי
 21 אֲדָם כּוֹחַ לְהוֹלִיד עַד אֵין סוֹף, שֶׁהִרִי כֹל
 22 אֲדָם שְׁנוֹלד יִכּוֹל לְהוֹלִיד וְכֵן הֵלָא.
 23 וְכֵן בְּעֲנֵינֵי הַהוֹלְדָה יֵשׁ מֵעַן יִצִּירָה שֶׁל
 24 מִצִּיאוֹת חֲדָשָׁה, שֶׁגַם זֶה אִפְשָׁר רַק
 25 בְּכוּחַ הָאֵין-סוֹף שֶׁהַבּוֹרָא נִתֵּן בְּאֲדָם
 26 לְעֵינֵינוּ זֶה. וְהִרִי כְּלָלוֹת עֲנָן
 27 יִרִידַת הִנְשָׂמָה לְמִטָּה אֵינּוּ
 28 בְּשִׁבְלִיל לְצוּרֵךְ תּוֹעֵלַת עֲצָמָה,
 29 כְּמִוְכָא בְּתַנְיָא¹⁰ מָה שֶׁתְּכַתּוּב
 30 בְּיַעֲצֵן חֲיִים¹¹ שֶׁהִנְשָׂמָה
 31 עֲצָמָה אֵינָה צְרִיכָה תְּקוּן
 32 כְּלָל, וְלִפְנֵי הַיִּירֵדָה לְמִטָּה לֹא הִיא
 33 חֲסֵר בַּהּ דְּבַר וְיִרִידָתָה לְמִטָּה
 34 הִיא בְּשִׁבְלִיל עֲבוּדַת הַבְּרוּרִים,
 35 כִּי לְבוֹא בְּמִנְעָה עִם עֲנֵינֵי הָעוֹלָם
 36 הַגִּשְׁמִי, לְבַרּוּר וְלִהְפָּרִיד אֶת הַטּוֹב
 37 מֵהָרַע, וְלִהְעֵלּוֹת אֶת גִּשְׁמֵי הָעוֹלָם
 38 לְקִדּוּשָׁה שְׂאֵז בְּזָה בְּעֲבוּדַת
 39 הַבְּיוּרוּסִים כְּמוֹשָׁג כְּלָלִי כְּמָה
 40 פְּרָטִים (פְּדֻלְקָמֵן), וְכְּלָלוֹת
 41 הָעֲנָן הוּא שְׂצִירֵךְ לְפָרֵךְ דְּבַר שְׂאֵז
 42 שֶׁבְּגִשְׁמֵי "בְּיוּרוּ" הוּא הַפְּרָדָה בֵּין
 43 הַבְּיוּרוּסִים אֲדָם הַעוֹסֵק בְּעֵינֵי הָעוֹלָם
 44 וְבִּמְנַע עִם הַבְּרוּרִים הַגִּשְׁמִיִּים לְשֵׁם

1 הָעֲנָן וְהַמְשַׁמְעוֹת הַפְּנִימִית בְּכֵן שְׂגַבִּי 'יעקב' נְאָמַר הַלְשׁוֹן
 2 'עֶפֶר' ('עֶפֶר יַעֲקֹב'), וְגַבִּי 'יִשְׂרָאֵל' נְאָמַר הַלְשׁוֹן 'רְבַע'
 3 ('רְבַע יִשְׂרָאֵל').
 4 וְגַם צְרִיף לְהִבִּין, מָה שְׂעַקַר הָעֲנָן דְּשְׁלִילַת הַמְסַפֵּר ("מִי
 5 מְנָה" כְּמוֹכֵן שֶׁל מִי יִכּוֹל לִמְנוֹת)
 6 נְאָמַר גַּבִּי 'יעקב', הַמְתִּיחַס
 7 לְדִרְגוֹת הַנְּמוּכּוֹת בְּעַם יִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 8 שְׂאֵין-כֵּן בְּיִשְׂרָאֵל, עַם
 9 הִיּוֹתוֹ לְמַעְלָה מִמְדַּרְגַּת
 10 'יעקב', לְמֵרוֹת ש"יִשְׂרָאֵל" מְתִיחַס
 11 לְדִרְגוֹת שֶׁלְמַעְלָה מִ"יעקב", וְלֹא זֶה
 12 לְבַלְבַד אֲלֵא שֶׁמְדוּבַר עַל מַעְלָה לְאֵין
 13 שִׁיעוּר בְּדוּגְמַת הַמַּעְלָה שֶׁל
 14 הָרֵאשׁ לְגַבִּי הָעַקֵב בַּגּוֹף הָאֲדָם
 15 שֶׁהִיא מַעְלָה גְדוּלָה וּמְדוּבַר בְּפַעַר
 16 עֲצוּם, מְכַל-מְקוֹם נְאָמַר בּוֹ
 17 ב"יִשְׂרָאֵל" דּוּקָא תְּבַת הַמִּילָה
 18 'וּמְסַפֵּר', דְּבַר שְׁנוֹתֵן מְקוֹם
 19 גַּם לְפָרוּשׁ שְׂאֵז 'מְסַפֵּר'
 20 'רְבַע יִשְׂרָאֵל' אֲלֵא שֶׁהַכְּתוּב
 21 שׁוֹלֵל אֶת הָאִפְשָׁרוֹת הַזֹּאת וְאוֹמֵר "מִי
 22 מְנָה... אֶת רְבֹעַ יִשְׂרָאֵל" וְלִמְעַשֶׂה
 23 שׁוֹלֵל אֶת הַמְסַפֵּר גַּם לְגַבִּי "יִשְׂרָאֵל",
 24 אֲבָל עֲצֵם הַעוֹבְדָה שֶׁשְׁלִילַת הַמְסַפֵּר
 25 לְגַבִּי "יעקב" בְּרוּרָה וּמְפּוֹרֶשֶׁת, וְאֵילּוּ
 26 לְגַבִּי "יִשְׂרָאֵל" יֵשׁ לְכֵן נִחְיַנֵּת מְקוֹם,
 27 דּוֹרֶשֶׁת בִּיאוּר!
 28 (ב) וְיוֹכֵן הַמְנַעַה לְשֵׁאלוֹת הָאֲמוּרוֹת
 29 בְּהַקְדָּמָה כְּלָלוֹת הָעֲנָן ד'עֶפֶר
 30 'יעקב' ו'רְבַע יִשְׂרָאֵל',
 31 שְׂקָאֵי שֶׁמְכוּוֹן עַל הִנְשָׂמָה כְּפִי
 32 שִׁיּוֹרְדָת לְמִטָּה. דְּהִנְהָ, הָעֲנָן
 33 ד'יעקב' ו'יִשְׂרָאֵל' יִשְׁנוּ גַם
 34 בְּמִשְׁמַעוֹת רוּחָנִית כְּפִי שֶׁהִנְשָׂמוֹת
 35 הֵן לְמַעְלָה, בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים
 36 הַרוּחָנִיִּים קוֹדָם יִרְדְּתֵן לְמִטָּה, קוֹדָם
 37 הַתְּלַבְּשָׁתוֹן בַּגּוֹף הַגִּשְׁמִי, שְׂגַם
 38 אֲזַ כְּפִי שֶׁהִנְשָׂמוֹת הֵן בְּעוֹלָמוֹת
 39 הָעֲלִיּוֹנִים יִשְׁנוּ הָעֲנָן ד'רֵאשׁ'
 40 ('יִשְׂרָאֵל') ו'רְגֵל' ('יעקב'),
 41 בְּכֹל נִשְׁמָה יֵשׁ בְּחִינַת רֵאשׁ' (יִשְׂרָאֵל) וְבְחִינַת רְגֵל' ('יעקב'), וְכֵן יֵשׁ נִשְׁמוֹת
 42 שֶׁהֵן בְּאוֹפֵן כְּלָלִי בְּחִינַת רֵאשׁ' וְיֵשׁ נִשְׁמוֹת שֶׁהֵן בְּאוֹפֵן כְּלָלִי בְּחִינַת רְגֵל',
 43 אֲבָל הָעֲנָן ד'עֶפֶר יַעֲקֹב", הֵינּוּ שֶׁנִּשְׁמָה הַזֶּה לֹא רַק בְּחִינַת

(7 נדה, לא, א. 8) בראשית א, כח. (9) לקו"ת שה"ש לט, ד ואילך. ובכ"מ. (10) פל"ז (מח, ב). (11) שער כו (שער הצלם) ספ"א.